

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

90/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 8^η Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:00 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση της Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Αντιπρόεδρος :** Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 2. Μέλη :** Καραμανλής Ευάγγελος
Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγήτρια: Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, καθώς και η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατόπιν προηγηθέντος εν μέρει άγονου διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας υγρών καυσίμων για τις ανάγκες του Δήμου Αιγιαλείας και των νομικών προσώπων του, συνολικού προϋπολογισμού 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α, για τα έτη 2016 και 2017.

Με το με αρ. πρωτ. 14453/19-05-2016 αίτημά του προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη από την Αρχή στις 23-05-2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2390), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το αριθμ. πρωτ. 15338/25-05-2016 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 2415/25-05-2016) και τα συνημμένα σε αυτά έγγραφα, ο Δήμος Αιγιαλείας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης με

αντικείμενο την προμήθεια υγρών καυσίμων για τις ανάγκες του Δήμου και των νομικών προσώπων του, συνολικού προϋπολογισμού 749.856,85€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ήτοι 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α, για τα έτη 2016 και 2017.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με τη με αρ. 726/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αιγιαλείας (απόσπασμα Πρακτικού της από 07-12-2015 Συνεδρίασης με ΑΔΑ: Ω00ΞΩ6Χ-5ΘΛ) εγκρίθηκε η διενέργεια της προμήθειας καυσίμων και λιπαντικών σύμφωνα με την υπ' αριθ. 81/2015 μελέτη, η οποία συντάχθηκε από το Τμήμα Τροχαίου Υλικού-Καυσίμων, Λιπαντικών και Αποθήκης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου και των νομικών προσώπων του, συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού 995.768,56€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

2. Με τη με αρ. 367/23-12-2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αιγιαλείας (ΑΔΑ: 6Θ5ΜΩ6Χ-ΗΕ8) καταρτίστηκαν οι όροι της διακήρυξης για τη διενέργεια ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού για την ως άνω προμήθεια με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr.

3. Ακολούθως, με τη με αρ. πρωτ. 1051/13-01-2016 διακήρυξη, ο αιτών Δήμος προκήρυξε τη διενέργεια ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού σε δύο τμήματα: Α. Καυσίμων (πετρελαίου κίνησης, πετρελαίου θέρμανσης, βενζίνης αμόλυβδης), προϋπολογισθείσας αξίας 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., εκ των οποίων 389.049,55€ για το έτος 2016 και 533.274,37€ για το έτος 2017 και Β. Λιπαντικών ειδών, προϋπολογισθείσας αξίας 73.444,64€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., εκ των οποίων 30.630,91€ για το έτος 2016 και 42.813,73€ για το έτος 2017, για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου και των νομικών προσώπων του, ήτοι του Ν.Π.Δ.Δ. "Πολιτισμός-Παιδεία Αθλητισμός & Κοινωνική Προστασία", του Ν.Π.Ι.Δ. ΔΗ.ΚΕ.ΠΑ., της Δ.Ε.Υ.Α., του Λιμενικού Ταμείου και των Σχολικών Επιτροπών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με το προοίμιο της εν λόγω διακήρυξης, ως κριτήριο κατακύρωσης ορίσθηκε η χαμηλότερη τιμή, ως εξής: "α) **Για την ΟΜΑΔΑ Α «Καύσιμα»:** Με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) επί της εκάστοτε διαμορφούμενης, μέσης λιανικής τιμής πώλησης έκαστου είδους, του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για την συγκεκριμένη περιφερειακή ενότητα του νομού όπου θα βρίσκεται η έδρα το αναδόχου, κατά την ημέρα παράδοσης αυτού και που θα αντιστοιχεί σε κάθε χαρακτηριστικό γνώρισμα του είδους (πετρέλαιο κίνησης, βενζίνη αμόλυβδη και πετρέλαιο θέρμανσης). [...] Το ανωτέρω ποσοστό έκπτωσης μπορεί να είναι και αρνητικό χωρίς να υπερβαίνει το 5%. β) **Για την ΟΜΑΔΑ Β «Λιπαντικά»:** Για τα λιπαντικά οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να δώσουν προσφορά επί της τιμής λιπαντικού όπως αναφέρεται στον ενδεικτικό προϋπολογισμό της Μελέτης της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Αιγιαλείας".

Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής των προσφορών ορίσθηκε η 26^η Ιανουαρίου και ως καταληκτική ημερομηνία η 22^η Φεβρουαρίου 2016.

4. Περίληψη των ουσιαδών όρων και στοιχείων της ως άνω διακήρυξης απεστάλη για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) στις 13-01-2016 και δημοσιεύθηκε στις 14-01-2016 με κωδικό 2016/S 009-011281. Παράλληλα, η αναλυτική διακήρυξη και τα συνημμένα σε αυτή τεύχη δημοπράτησης αναρτήθηκαν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.ΜΗ.ΔΗ.Σ.) στις 13-01-2016, με ΑΔΑΜ: 16PROC003624132 και στον ιστότοπο του Δήμου Αιγιαλείας (21-01-2016). Επίσης, περίληψη της ανωτέρω διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 8/15-01-2016), καθώς και στον εθνικό τύπο στις εφημερίδες "ΠΡΩΤΗ ΤΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ", "ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ", "ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ", "ΗΜΕΡΗΣΙΑ" και "ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ" στις 18, 19 και 21-01-2016, ενώ παράλληλα αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ: ΩΕΡΓΩ6Χ-ΥΕΠ). Τέλος, η αναλυτική διακήρυξη και τα συνημμένα σε αυτή τεύχη δημοπράτησης δημοσιεύθηκαν στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος

Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) στις 25-01-2016, ώρα 08:24, με αριθμό συστήματος 20347,1.

5. Στις 26-02-2016, ήτοι τέσσερις εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, η αρμόδια Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, που είχε συγκροτηθεί με την 24/2016 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αιγιαλείας (ΑΔΑ: 7ΔΒΔΩ6Χ-ΧΒ9), συνδέθηκε με τους ειδικούς κωδικούς χρηστών στην πλατφόρμα του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και σύμφωνα με το από 26-02-2016 πρακτικό “Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης Προσφορών” (1ο), διαπίστωσε ότι κατατέθηκαν οι κάτωθι πέντε (5) προσφορές:

1. ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
2. ΓΙΟΥΡΟΚΑΡ ΕΛΛΑΣ Ε.Π.Ε.
3. ΚΑΤΙΟΥ Π. & ΣΙΑ Ε.Ε.
4. ΙΜΠΕΞ Α.Β.Ε.Ε.Ε.
5. Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.,

οι οποίες αφορούσαν στο σύνολό τους την ομάδα των λιπαντικών ειδών, ενώ ως προς την Ομάδα Α των ειδών καυσίμων δεν κατατέθηκε καμία προσφορά και συνεπώς ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος.

Ακολούθως, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων οικονομικών φορέων, σύμφωνα με το από 26-02-2016 πρακτικό “Αξιολόγησης Προσφορών” (2ο), η Επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού διαπίστωσε τα εξής:

Α. Ως προς την Ομάδα Β (λιπαντικών ειδών) οι προσφορές των εταιρειών: 1. ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ και 2. ΚΑΤΙΟΥ Π. & ΣΙΑ Ε.Ε. κρίνονται ως μη αποδεκτές, ενώ οι προσφορές των εταιρειών: 1. ΓΙΟΥΡΟΚΑΡ ΕΛΛΑΣ Ε.Π.Ε., 2. ΙΜΠΕΞ Α.Β.Ε.Ε.Ε. και 3. Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. κρίνονται τεχνικά αποδεκτές.

Β. Ως προς την Ομάδα Α (ειδών καυσίμων), για την οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές, προτείνεται ο διαγωνισμός να συνεχιστεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του π.δ. 60/2007.

Στη συνέχεια, στις 22-03-2016, σύμφωνα με το πρακτικό “Γνωμοδότησης επί των ενστάσεων” (3ο) η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, αφού έλαβε υπόψη της τις από 11-03-2016 υποβληθείσες ενστάσεις των εταιρειών ΙΜΠΕΞ Α.Β.Ε.Ε.Ε., ΚΑΤΙΟΥ Π. & ΣΙΑ Ε.Ε. Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. καθώς και το από 26-02-2016 Πρακτικό (2ο), εισηγήθηκε προς την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου τα εξής:

“[...] να αποκλεισθούν όλοι οι κάτωθι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό :

1. ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
2. ΚΑΤΙΟΥ Π. & ΣΙΑ Ε.Ε.
3. ΓΙΟΥΡΟΚΑΡ ΕΛΛΑΣ Ε.Π.Ε.
4. ΙΜΠΕΞ Α.Β.Ε.Ε.Ε
5. Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.”.

6. Ακολούθως, η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αιγιαλείας, σύμφωνα με την υπ. αριθ. 62/2016 απόφαση της (απόσπασμα Πρακτικού της από 30-03-2016 Συνεδρίασης με ΑΔΑ: ΩΩ5ΨΩ6Χ-ΝΗΖ):

1. Ενέκρινε τα ως άνω πρακτικά “Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης Προσφορών” (1ο) και “Γνωμοδότησης επί των ενστάσεων” (3ο) και αναμόρφωσε το πρακτικό “Αξιολόγησης Προσφορών” (2ο), κρίνοντας ως μη αποδεκτές όλες τις προσφορές που υπεβλήθησαν στην ομάδα Β (λιπαντικών ειδών).

2. Κήρυξε άγονο τον προηγηθέντα διαγωνισμό ως προς την Ομάδα Α (ειδών καυσίμων), για τον οποίο απεφάνθη ότι θα συνεχιστεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 25 του π.δ. 60/07 και

3. Κήρυξε άγονο τον προηγηθέντα διαγωνισμό ως προς την Ομάδα Β (λιπαντικών ειδών), για τον οποίο απεφάνθη ότι θα επαναληφθεί με τους ίδιους όρους, όπως αυτοί αναφέρονται στην με αριθ. 367/2016 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής.

7. Τέλος, με το αριθ. πρωτ. 15338/25-05-2016 έγγραφο του Δημάρχου Αιγιαλείας, βεβαιώνεται ότι: «[...] κατά της υπ' αριθμ. Πρωτ. 1051/13-1-2016 Διακήρυξης της "Προμήθειας υγρών καυσίμων και λιπαντικών για τις ανάγκες του Δήμου Αιγιαλείας, όλων των Νομικών του Προσώπων και των Σχολικών Επιτροπών Α'βάθμιας και Β'βάθμιας Εκπαίδευσης για τα έτη 2016 & 2017" για τον διαγωνισμό με συστημικό αριθμό 20347,1 δεν εκκρεμούν ούτε έχουν ασκηθεί ενστάσεις ή άλλα ένδικα μέσα».

8. Κατόπιν των ανωτέρω, ο Δήμος Αιγιαλείας, με το με αρ. πρωτ. 14453/19-05-2016 αίτημά του προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., που παρελήφθη από την Αρχή στις 23-05-2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2390), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το αριθμ. πρωτ. 15338/25-05-2016 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 2415/25-05-2016) και τα συνημμένα σε αυτά έγγραφα, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προσκομίζοντας σχέδιο απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια υγρών καυσίμων για τις ανάγκες του Δήμου και των νομικών προσώπων του, συνολικού προϋπολογισμού 749.856,85€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ήτοι 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α, για τα έτη 2016 και 2017.

II. Νομικό πλαίσιο

9. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

10. Οι διατάξεις του άρθρου 209 παρ. 1 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114) ορίζουν ότι: «1. Οι προμήθειες των Δήμων, των Κοινοτήτων, των πάσης φύσεως Συνδέσμων τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών των Ο.Τ.Α. (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του π.δ. 370/1995 (ΦΕΚ 199 Α'), όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί από το π.δ. 105/2000 (ΦΕΚ 100 Α') και των αντίστοιχων του π.δ. 57/2000 (ΦΕΚ 45 Α')».

11. Στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 και 3γ και 23 παρ. 1 της υπ' αριθμ. 11389/1993 υπουργικής απόφασης με τίτλο «Ενιαίος κανονισμός προμηθειών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης» (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.) (Β' 185) προβλέπονται τα ακόλουθα: «Άρθρο 3. [...] 2. Οι όροι της διακήρυξης κάθε διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις. 3. [...] γ. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν επίσης να συνάπτουν τις συμβάσεις προμηθειών προσφεύγοντας στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις. (1) Όταν δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά μετά από πρόσκληση σε ανοιχτό ή κλειστό διαγωνισμό, στο μέτρο που οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς και εφόσον διαβιβάζεται στο νομάρχη, μαζί με τη σχετική απόφαση, αιτιολογημένη έκθεση. [...]. Άρθρο 23. 1. Προμήθεια με "διαδικασία μέσω διαπραγμάτευσης" ή "απευθείας ανάθεση" μπορεί να γίνει εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις των εδαφίων β και γ της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού και της παραγράφου 20 του άρθρου 3 του ν. 1797/1988. [...]».

12. Στις 12-12-2012 δημοσιεύθηκε πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 240), η οποία κυρώθηκε με το ν. 4111/2013 (Α' 18) και η οποία στο άρθρο 4 προβλέπει ότι: «[...] Η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών-χορηγητών, για προμήθειες α. τροφίμων, β. λοιπών αναλώσιμων ειδών παντοπωλείου καθώς και παρόχων των σχετικών υπηρεσιών, γ. πετρελαιοειδών και δ. φαρμάκων και αναλώσιμου

υγειονομικού υλικού για τις ανάγκες των Δήμων, των Ιδρυμάτων και όλων των νομικών τους προσώπων, πραγματοποιείται εφεξής από τους οικείους Δήμους. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντιτίθεται στο παρόν, καταργείται. 2. Οι ανωτέρω προμήθειες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Ενιαίο Κανονισμό Προμηθειών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΚΠΟΤΑ), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά...».

13. Στα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του Ν.4281/14 (ΦΕΚ 160 Α/08082014): “Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις”, ορίζεται ότι: «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β΄ του παρόντος από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α΄ 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι : «3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. [...]».

14. Με την υπ' αριθ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) καθορίστηκαν οι Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.).

15. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ “περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών”, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005» (Α΄ 64) ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις ενεργώντας με διαφάνεια».

16. Οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 προβλέπουν ότι:

«1. Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000,00 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος

II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β. ...».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/2342 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2015 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 135.000 ευρώ και 209.000 ευρώ, αντίστοιχα.

17. Στη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημά της, [...]».

18. Οι διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 και 5 του π.δ. 60/2007 ορίζουν ότι: «1. Οι Προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα VII Α καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 77 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, διαδικασία. [...] 5. [...] Οι Προκηρύξεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες διαφορετικές από εκείνες που περιέχονται στις Προκηρύξεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή [...]».

III. Νομική Εκτίμηση

19. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Αιγιαλείας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας, με την έννοια της περίπτωσης γ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007 και η αιτούμενη προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης εμπίπτει στη διάταξη της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 25 του ίδιου π.δ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ως αποτέλεσμα εν μέρει άγονου διαγωνισμού συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού 995.768,56,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για τα έτη 2016 και 2017, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή γνώμης.

20. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Εξάλλου, το βάρος αποδείξεως περί του ότι

συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

21. Ειδικότερα, η εφαρμογή του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α του π.δ. 60/2007, στη βάση του οποίου οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, προϋποθέτει:

α) Να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία.

Μάλιστα, όπως παγίως έχει κριθεί, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, συνέχεται άμεσα με τον προηγθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2017, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

β) Να μην έχει υποβληθεί, κατά την υπό σημείο α) ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος.

γ) Να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως.

22. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας

Ο Δήμος Αιγιαλείας προκήρυξε δημόσιο διεθνή ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια υγρών καυσίμων και λιπαντικών για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου και των νομικών προσώπων του, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 995.768,56€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για τα έτη 2016 και 2017, στο πλαίσιο του οποίου για τα είδη των υγρών καυσίμων δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι στον εν λόγω διαγωνισμό τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και δε διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες στους όρους της με αριθ. πρωτ. 1051/13-01-2016 διακήρυξης, που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό.

Επίσης, όπως βεβαιώνεται με το με αριθ. πρωτ. 15338/25-05-2016 έγγραφο του Δημάρχου Αιγιαλείας: "[...] κατά της υπ' αριθμ. Πρωτ. 1051/13-1-2016 Διακήρυξης της "Προμήθειας υγρών καυσίμων και λιπαντικών για τις ανάγκες του Δήμου Αιγιαλείας, όλων των Νομικών του Προσώπων και των Σχολικών Επιτροπών Α'βάθμιας και Β'βάθμιας Εκπαίδευσης για τα έτη 2016 & 2017" για τον διαγωνισμό με συστημικό αριθμό 20347,1 δεν εκκρεμούν ούτε έχουν ασκηθεί ενστάσεις ή άλλα ένδικα μέσα".

β) Ως προς την μη υποβολή προσφοράς ή την μη ύπαρξη υποψηφίου

Σύμφωνα με το από 26-02-2016 πρακτικό "Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης Προσφορών" (1ο) της Επιτροπής

διενέργειας διαγωνισμού και τη με αρ. 62/2016 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αιγιαλείας (Ιστορικό υπό 5 και 6), στον προηγηθέντα ανοικτό διεθνή διαγωνισμό δεν υπεβλήθησαν προσφορές για τα είδη υγρών καυσίμων (Ομάδα Α της διακήρυξης) και συνεπώς ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος για τα εν λόγω είδη, για τα οποία η αναθέτουσα αρχή αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης

Στο προσκομισθέν στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχέδιο απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αιγιαλείας, ρητώς αναφέρεται ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007, εγκρίνεται χωρίς να τροποποιηθούν ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης (οι οποίοι έχουν καθορισθεί με την υπ' αριθμ. 1051/13-01-2016 διακήρυξη του διαγωνισμού).

23. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007, καθώς προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την προμήθεια υγρών καυσίμων του εν μέρει άγονου προηγηθέντος διαγωνισμού, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων της ως άνω διακήρυξης.

24. Περαιτέρω, στην προκειμένη περίπτωση για τη βελτίωση των διαδικασιών της αναθέτουσας αρχής, επισημαίνεται η ιδιαίτερη επιμέλεια που οφείλει να επιδεικνύει η αναθέτουσα αρχή ως προς την ορθή κατάρτιση των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού. Ειδικότερα:

Από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώθηκε η κατωτέρω μη ορθή πρακτική, η οποία συνδέεται με την βάση υπολογισμού των οικονομικών προσφορών για την ομάδα των ειδών καυσίμων του διαγωνισμού. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το προοίμιο της με αρ. 1051/13-01-2016 διακήρυξης, ως κριτήριο κατακύρωσης για τα είδη καυσίμων ορίσθηκε το μεγαλύτερο *“ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) επί της εκάστοτε διαμορφούμενης, μέσης λιανικής τιμής πώλησης έκαστου είδους, του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για την συγκεκριμένη περιφερειακή ενότητα του νομού όπου θα βρίσκεται η έδρα του αναδόχου”* (αναλυτικά Ιστορικό υπό 3).

Το Παρατηρητήριο Τιμών και Τιμοληψιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού εκδίδει το εβδομαδιαίο δελτίο επισκόπησης τιμών καυσίμων ανά Περιφερειακή Ενότητα (Νομό) για κάθε είδος καυσίμου. Το εν λόγω δελτίο αποτυπώνει την μέση λιανική τιμή πώλησης ανά είδος καυσίμου ανά Περιφερειακή Ενότητα, όπως επίσης και την μέση κατώτατη χονδρική τιμή, μέση ανώτατη χονδρική τιμή και μέση χονδρική τιμή ανά είδος καυσίμου ανά Περιφερειακή Ενότητα. Τόσο οι χονδρικές τιμές πώλησης όσο και οι λιανικές τιμές πώλησης για κάθε είδος καυσίμου διαφέρουν από Περιφερειακή Ενότητα σε Περιφερειακή Ενότητα.

Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι η μέση λιανική τιμή πώλησης καυσίμου σε μια Περιφερειακή Ενότητα είναι χαμηλότερη από τη μέση λιανική τιμή πώλησης του ίδιου καυσίμου σε μια άλλη Περιφερειακή Ενότητα, για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, δεν συνεπάγεται αυτόματα ότι θα είναι χαμηλότερη καθ' όλη τη διάρκεια της διάρκειας της σύμβασης.

Το γεγονός ότι στον εν λόγω διαγωνισμό το κριτήριο αξιολόγησης των προσφορών για κάθε είδος καυσίμου δεν είναι ενιαίο (η “τιμή αναφοράς” εξαρτάται από την εκάστοτε Περιφερειακή Ενότητα του υποψηφίου αναδόχου) θα μπορούσε να οδηγήσει στη μη ορθή αξιολόγηση των προσφορών (λόγω μη συγκρισιμότητας των τελευταίων) και ως εκ τούτου στην καταστρατήγηση του όρου της διακήρυξης για την επιλογή αναδόχου με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, πλήττοντας τις αρχές του ανταγωνισμού.

Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, σε άλλο πεδίο της διακήρυξης, βλ. 9.2.2. *“Περιεχόμενα (υπο)φακέλου Οικονομική Προσφορά”* καθορίστηκαν τιμές αναφοράς για την σύγκριση των προσφορών, ενιαίες ανά είδος καυσίμου (πετρέλαιο θέρμανσης, πετρέλαιο κίνησης και βενζίνη αμόλυβδη), έτσι ώστε να είναι δυνατή η συμπλήρωση της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας προσφοράς του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. δίχως να τίθενται ως τιμές αναφοράς τιμές άλλων εδρών, πλην προφανώς της αναθέτουσας.

Συνεπώς, επισημαίνεται ότι σκόπιμο είναι να χρησιμοποιείται όρος της διακήρυξης σε διαγωνισμούς καυσίμων, που επιτρέπει την σύγκριση των ποσοστών εκπτώσεων που προσφέρουν οι οικονομικοί φορείς και αποφεύγει τις στρεβλώσεις και κατά την τιμολόγηση και κατά την αποπληρωμή της σύμβασης, όπως είναι πχ *“το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης επί της Μέσης Λιανικής Τιμής Πώλησης του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων, της Περιφερειακής Ενότητας του νομού όπου βρίσκεται η έδρα της Αναθέτουσας Αρχής”*.

Με αυτό το κριτήριο: **α)** δεν περιορίζεται ο ανταγωνισμός, αφού μπορούν να λάβουν μέρος και οικονομικοί φορείς που έχουν την έδρα τους εκτός Περιφερειακής Ενότητας (Περιφέρειας, χώρας κλπ) της αναθέτουσας αρχής, **β)** υπάρχει ένα ενιαίο κριτήριο σύγκρισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, που είναι η μέση λιανική τιμή πώλησης της Περιφερειακής Ενότητας του Νομού όπου βρίσκεται η έδρα της αναθέτουσας αρχής και **γ)** εφαρμόζεται στην πράξη η διάταξη του άρθρου 63 του Ν. 4257/2014 που ορίζει ότι: «1. Το ποσοστό έκπτωσης που προβλέπεται στο άρθρο 41 του π.δ. 173/1990 και στο άρθρο 42 της υπ’ αριθμ. 11389/1993 απόφασης του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΚΠΟΤΑ), στους διαγωνισμούς πετρελαιοειδών, υπολογίζεται στη διαμορφούμενη, για έκαστο είδος, μέση τιμή της περιοχής, του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπως αυτή ορίζεται στη διακήρυξη του διαγωνισμού [...]” (σχετική η με αριθ. 9/2016 απόφαση της Αρχής).

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος του Δήμου Αιγιαλείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας υγρών καυσίμων για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου και των νομικών προσώπων του, συνολικού προϋπολογισμού 749.856,85€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ήτοι 922.323,92€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α, για τα έτη 2016 και 2017, ως προς τα οποία ο προηγηθείς ηλεκτρονικός διαγωνισμός απέβη άγονος και με τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού που προηγήθηκε, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Αντιπρόεδρος

Μπουσουλέγκα Χριστίνα